

אמר ליה רבי זריקא לרבי יהושע בן לוי:

אמר רבי יוסף:

מאי טעמא לא קא מזהרר מר [מדוע אינך עונה על הקושיא]?!¹

רבי יהודה ברבי אילעאי מורינא דבי נשיאא הוה [מורה ההוראה שבבית הנשיא היה], ואורי ליה כשמעתיה [והוא שהורה להם שדם הנבילה מטמא כשיטתו] —

אמר ליה רבי יהושע בן לוי לרבי זריקא:

דתנן: רבי יהודה [ברבי אילעאי] אומר:

היכי אהרר ליה [איך אני יכול לענותו], שאין בי כח, דהאמר רבי חנין:

ששה דברים יש שהם מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל, והאחד מהם הוא:

כתיב בתוכחה שבפרשת כי תבא:

דם נבילות: בית שמאי מטהרין, ובית הלל מטמאין, נמצא שלשית בית הלל דם נבילות מטמא, והורה רבי יהודה כשיטתם.

"והיו חיך תלואים לך מנגד", זה הלוקח תבואה משנה לשנה, שאין לו שדה משלו, וקונה הוא תבואה בכל שנה, ופוחד שמא לשנה הבאה לא יהיו לו מעות לקנות תבואה.

אמר רבי יוסי ברבי יהודה:

"ופחדת לילה ויומם", זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת, וכל השבוע חושש הוא שמא לא תהיה לו תבואה לשבוע הבא.

אף כשטמאו בית הלל, לא טמאו אלא ברביעית, הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על שיעור כזית שהוא שיעור בשר לטומאת נבילות.

"ואל תאמן בחיידך", זה הסומך על הפלטר שיאפה, והוא קונה ממנו בכל יום, שכל יום דואג הוא שמא למחר לא יהא לו מעות לקנות לחם —

מתניתין:

מתנדב אדם יין לבד לנסכם על המזבח, ובלבד שיתנדב כשיעור נסכים האמורים בתורה, ולכן:

והוא גברא [על עצמו אמר] נמי על פלטר סמיך [גם אני מבין הסומכים על הפלטר, שאני דואג ואין בי כח לענות].^{א-קד}

אין מתנדבים לוג אחד בלבד או שנים וחמשה [או חמשה] לוגים, שכן לא מצינו נסכים בשיעור זה.⁽¹⁾

שואלת הגמרא: סוף סוף מאי הוי עלה [מה היא התשובה על הקושיא שהקשה רבי יצחק בר ביסנא]?

שנים לפניו ואמר הרי אלו לנסכים; אך מלשון רש"י הביאו לא כן; וראה במשנה למלך [מעשה הקרבנות יז יב] שהאריך הרבה בענין זה; וראה עוד במנחת אברהם חלק ב [עמוד פח] מה שהביא בשם הגרי"ז ליישב קושיית

1. הקשו התוספות: מאי שנא ממנחה, שהמתנדב פחות מכשיעור עשרון צריך להשלים את השיעור?!
ותירו: שמא הכי נמי היכא דאמר "הרי עלי", אבל הכא מיירי בנדבה שיש לוג אחד או